

Bruxelles, 25 februarie 2019
(OR. en)

6801/19
ADD 1

**Dosar interinstituțional:
2019/0043(NLE)**

**FRONT 77
COWEB 25**

PROPUNERE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	21 februarie 2019
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2019) 90 final
Subiect:	Annex to the Proposal for a Council Decision on the conclusion of the status agreement between the European Union and Montenegro on actions carried out by the European Border and Coast Guard Agency in Montenegro

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2019) 90 final.

Anexă: COM(2019) 90 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 21.2.2019
COM(2019) 90 final

ANNEX

ANEXĂ

la

Propunerea de DECIZIE A CONSILIULUI

**privind încheierea Acordului privind statutul dintre Uniunea Europeană și Muntenegru
referitor la acțiunile desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și
Garda de Coastă în Muntenegru**

ANEXĂ

ACORD PRIVIND STATUTUL

între Uniunea Europeană și Muntenegru referitor la acțiunile desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în Muntenegru

UNIUNEA EUROPEANĂ

și MUNTENEGRU,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT pot apărea situații în care Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, denumită în continuare „agenția”, coordonează cooperarea operativă dintre statele membre ale UE și Muntenegru, inclusiv pe teritoriul Muntenegrului,

ÎNTRUCÂT ar trebui instituit un cadru juridic sub forma unui acord privind statutul pentru situațiile în care membrii echipei agenției vor avea competențe executive pe teritoriul Muntenegrului,

AVÂND ÎN VEDERE faptul că toate acțiunile desfășurate de agenție pe teritoriul Muntenegrului ar trebui să respecte pe deplin drepturile fundamentale,

DECID SĂ ÎNCHEIE PREZENTUL ACORD:

Articolul 1
Domeniul de aplicare al acordului

1. Prezentul acord se referă la toate aspectele care sunt necesare pentru desfășurarea de către agenție de acțiuni care pot avea loc pe teritoriul Muntenegrului și în care membrii echipelor agenției dispun de competențe executive.
2. Prezentul acord se aplică numai pe teritoriul Muntenegrului sau pe anumite părți ale teritoriului acestei țări.
3. Statutul și delimitarea în temeiul dreptului internațional a teritoriilor respective ale statelor membre ale Uniunii Europene și ale Muntenegrului nu sunt afectate în niciun fel de prezentul acord sau de orice act elaborat în vederea punerii în aplicare a acordului de către părți sau în numele acestora, inclusiv stabilirea unor planuri operative sau participarea la operațiuni transfrontaliere.

Articolul 2
Definiții

În sensul prezentului acord:

- (1) „acțiune” înseamnă o operațiune comună, o intervenție rapidă la frontieră sau o operațiune de returnare;
- (2) „operațiune comună” înseamnă o acțiune care vizează abordarea aspectelor legate de imigrația neregulamentară sau de criminalitatea transfrontalieră sau care este menită să ofere asistență tehnică și operativă sporită la frontierele Muntenegrului învecinate cu un stat membru și care se desfășoară pe teritoriul Muntenegrului;
- (3) „intervenție rapidă la frontieră” înseamnă o acțiune al cărei scop este de a răspunde rapid la o situație caracterizată prin provocări specifice și disproporționate la frontierele Muntenegrului cu un stat membru învecinat și care se desfășoară pe teritoriul Muntenegrului pentru o perioadă limitată;
- (4) „operațiune de returnare” înseamnă o operațiune coordonată de agenție, pentru care unul sau mai multe state membre furnizează întăriri tehnice și operative și prin care

persoanele returnate dintr-unul sau mai multe state membre sunt returnate fie forțat, fie în mod voluntar în Muntenegru;

- (5) „control la frontiere” înseamnă controlul asupra persoanelor efectuat la frontiere, ca răspuns exclusiv la intenția de a trece o frontieră sau la trecerea unei frontiere, indiferent de orice alte considerente, constând în verificări la punctele de trecere a frontierei și în supravegherea frontierelor între punctele de trecere a frontierei;
- (6) „membru al unei echipe” înseamnă fie un membru al personalului agenției, fie un membru al unei echipe formate din polițiști de frontieră și din alte categorii relevante de personal din statele membre participante, inclusiv polițiști de frontieră și alți membri ai unor categorii relevante de personal detașați de statele membre la agenție pentru a fi trimiși pe teren în cadrul unei acțiuni;
- (7) „stat membru” înseamnă un stat membru al Uniunii Europene;
- (8) „stat membru de origine” înseamnă statul membru în care un membru al echipei este polițist de frontieră sau membru al unei alte categorii relevante de personal;
- (9) „date cu caracter personal” înseamnă orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă; o persoană identificabilă înseamnă o persoană fizică ce poate fi identificată, în mod direct sau indirect, în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare ori un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice identității fizice, fiziologice, genetice, mentale, economice, culturale sau sociale ale respectivei persoane fizice;
- (10) „stat membru participant” înseamnă un stat membru care participă la acțiune în Muntenegru prin punerea la dispoziție de echipamente tehnice, de polițiști de frontieră și de alte categorii relevante de personal care sunt trimiși ca parte a echipei;
- (11) „agenție” înseamnă Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă instituită prin Regulamentul (UE) 2016/1624 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european.

Articolul 3

Lansarea acțiunii

- 1. Inițiativa de a lansa o acțiune poate fi propusă autorităților competente ale Muntenegrului de către agenție. Autoritățile competente din Muntenegru pot solicita agenției să ia în considerare lansarea unei acțiuni.
- 2. Desfășurarea unei acțiuni necesită atât acordul autorităților competente din Muntenegru, cât și acordul agenției.

Articolul 4
Planul operativ

Se convine asupra unui plan operativ pentru fiecare operațiune comună sau intervenție rapidă la frontieră, cu acordul statului membru sau al statelor membre care se învecinează cu zona operativă. Planul stabilește în detaliu aspectele organizatorice și procedurale ale operațiunii comune sau ale intervenției rapide la frontieră, inclusiv o descriere și o evaluare a situației, scopul operațiunii și obiectivele operaționale, conceptul operațional, tipul de echipamente tehnice care urmează să fie trimise, planul de punere în aplicare, cooperarea cu alte țări terțe, cu alte agenții și organisme ale Uniunii sau cu organizații internaționale, dispozițiile referitoare la respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv protecția datelor cu caracter personal, coordonarea, comanda, controlul, structura de comunicare și de raportare, modalitățile de organizare și logistica, evaluarea și aspectele financiare ale operațiunii comune sau ale intervenției rapide la frontieră. Evaluarea operațiunii comune sau a intervenției rapide la frontieră este efectuată în comun de Muntenegru și de agenție.

Articolul 5
Sarcinile și competențele membrilor echipei

1. Membrii echipei au autoritatea de a îndeplini sarcinile și de a exercita competențele executive necesare pentru controlul la frontiere și operațiunile de returnare.
2. Membrii echipei respectă legile și reglementările Muntenegrului.
3. Membrii echipei pot îndeplini sarcini și exercita competențe pe teritoriul Muntenegrului numai pe baza instrucțiunilor polițiștilor de frontieră sau ale altor categorii relevante de personal din Muntenegru și, ca regulă generală, numai în prezența acestora. Dacă este cazul, Muntenegru adresează instrucțiuni echipei, în conformitate cu planul operativ. Muntenegru poate autoriza, în mod excepțional, membrii echipei să acționeze în numele său.

Agenția, prin intermediul ofițerului său coordonator, poate comunica Muntenegrului punctul său de vedere cu privire la instrucțiunile date echipei. În acest caz, Muntenegru ține seama de punctul de vedere exprimat și se conformează acestuia, în măsura posibilului.

În cazurile în care instrucțiunile adresate echipei nu sunt conforme cu planul operativ, ofițerul coordonator îl informează imediat pe directorul executiv al agenției. Directorul executiv poate lua măsurile care se impun, inclusiv suspendarea sau încetarea acțiunii.

4. În cursul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor lor, membrii echipei poartă propriile uniforme. De asemenea, membrii echipei poartă pe uniformă un element vizibil de identificare personală și o banderolă albastră cu însemnele Uniunii Europene și ale agenției. Pentru a se legitima în fața autorităților naționale din Muntenegru, membrii echipei au în permanență asupra lor documentul de acreditare menționat la articolul 8.
5. În cursul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor lor, membrii echipei pot purta arme de serviciu, muniție și echipamente, astfel cum sunt autorizați în conformitate cu legislația națională a statului membru de origine. Înainte de trimiterea membrilor echipei, Muntenegru informează agenția în privința armelor de serviciu, a muniției și a echipamentelor autorizate, precum și în privința condițiilor de utilizare a acestora.
6. În cursul executării sarcinilor și al exercitării competențelor lor, membrii echipei sunt autorizați să folosească forța, inclusiv armele de serviciu, muniția și echipamentele, cu acordul Muntenegrului și al statului membru de origine, în prezența polițiștilor de frontieră sau a altor categorii relevante de personal din Muntenegru, în conformitate cu legislația națională a Muntenegrului. Muntenegru îi poate autoriza pe membrii echipei să folosească forța în absența polițiștilor de frontieră sau a altor categorii relevante de personal din Muntenegru.
7. Muntenegru îi poate autoriza pe membrii echipei să consulte bazele sale de date naționale, în cazul în care acest lucru este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor operaționale specificate în planul operativ, precum și pentru operațiunile de returnare. Membrii echipei consultă numai datele care sunt necesare pentru executarea sarcinilor care le revin și exercitarea propriilor competențe. Înainte de trimiterea membrilor echipei, Muntenegru informează agenția cu privire la bazele de date naționale care pot fi consultate. Consultarea respectivă se efectuează în conformitate cu legislația națională în materie de protecție a datelor din Muntenegru.

Articolul 6

Suspendarea și încetarea acțiunii

1. Directorul executiv al agenției poate, după ce informează în scris Muntenegru, să suspende sau să înceteze acțiunea în cazul în care Muntenegru nu respectă dispozițiile prezentului acord sau ale planului operativ. Directorul executiv comunică Muntenegrului motivele acestei decizii.
2. Muntenegru poate, după informarea în scris a agenției, să suspende sau să înceteze acțiunea în cazul în care dispozițiile prezentului acord sau ale planului operativ nu sunt respectate de către agenție sau de către oricare dintre statele membre participante. Muntenegru comunică agenției motivele care au stat la baza acestei decizii.
3. În special, Muntenegru sau directorul executiv al agenției poate suspenda sau înceta acțiunea în cazurile în care sunt încălcate drepturile fundamentale, principiul nereturnării sau normele privind protecția datelor.
4. Încetarea acțiunii nu aduce atingere drepturilor sau obligațiilor care rezultă din aplicarea prezentului acord sau a planului operativ înainte de încetarea în cauză.

Articolul 7

Privilegiile și imunitățile membrilor echipei

1. Privilegiile și imunitățile acordate membrilor echipei agenției au scopul de a asigura exercitarea cu succes a funcțiilor lor oficiale în decursul acțiunilor întreprinse în conformitate cu planul operativ pe teritoriul Muntenegrului.
2. Documentele, corespondența și activele membrilor echipei sunt inviolabile, sub rezerva măsurilor de executare autorizate în temeiul alineatului (7).
3. Membrii echipei beneficiază de imunitate față de jurisdicția penală a Muntenegrului pentru actele săvârșite în exercitarea funcțiilor oficiale în decursul acțiunilor desfășurate în conformitate cu planul operativ.

În cazul prezumției săvârșirii unei infracțiuni de către un membru al echipei, directorul executiv al agenției și autoritatea competentă din statul membru de origine sunt informați imediat. Înainte de inițierea procedurii în fața instanței, directorul executiv al

agenției, după analizarea cu atenție a tuturor declarațiilor făcute de autoritatea competentă a statului membru de origine și de autoritățile competente ale Muntenegrului, atestă în fața instanței dacă fapta respectivă a fost sau nu săvârșită în exercitarea funcțiilor oficiale ale membrului echipei în decursul acțiunilor desfășurate în conformitate cu planul operativ. Până la momentul atestării de către directorul executiv al agenției, agenția și statul membru de origine se abțin de la orice măsură susceptibilă să pună în pericol posibila urmărire penală ulterioară a membrului echipei de către autoritățile competente ale Muntenegrului.

În cazul în care fapta respectivă a fost săvârșită în exercitarea funcțiilor oficiale, nu se inițiază procedura. În cazul în care fapta respectivă nu a fost săvârșită în exercitarea funcțiilor oficiale, procedura poate continua. Atestarea oferită de către directorul executiv al agenției are caracter obligatoriu pentru autoritățile competente ale Muntenegrului. Privilegiile acordate membrilor echipei și imunitatea față de jurisdicția penală a Muntenegrului nu le conferă acestora imunitate față de jurisdicția statului membru de origine.

Imunitatea membrilor echipei față de jurisdicția penală, civilă și administrativă a Muntenegrului poate fi ridicată de statul membru de origine, după caz. Ridicarea imunității trebuie să fie întotdeauna expresă.

4. Membrii echipei beneficiază de imunitate față de jurisdicția civilă și administrativă a Muntenegrului pentru toate faptele săvârșite în exercitarea funcțiilor oficiale în decursul acțiunilor desfășurate în conformitate cu planul operativ. În cazul inițierii unei proceduri civile împotriva membrilor echipei în fața oricărei instanțe judecătorești din Muntenegru, directorul executiv al agenției și autoritatea competentă din statul membru de origine primesc imediat o notificare în legătură cu acest lucru. Înainte de inițierea procedurii în fața instanței, directorul executiv al agenției, după analizarea cu atenție a tuturor declarațiilor făcute de autoritatea competentă a statului membru de origine și de autoritățile competente ale Muntenegrului, atestă în fața instanței dacă fapta respectivă a fost sau nu săvârșită de membrii echipei în exercitarea funcțiilor lor oficiale în decursul acțiunilor desfășurate în conformitate cu planul operativ.

În cazul în care fapta respectivă a fost săvârșită în exercitarea funcțiilor oficiale, nu se inițiază procedura. În cazul în care fapta respectivă nu a fost săvârșită în exercitarea

funcțiilor oficiale, procedura poate continua. Atestarea oferită de către directorul executiv al agenției are caracter obligatoriu pentru jurisdicția Muntenegrului.

În cazul inițierii unei proceduri de către membri ai echipei, aceștia nu pot invoca imunitatea față de jurisdicție în ceea ce privește orice cerere reconvențională direct legată de cererea principală.

5. Este posibil ca membrilor echipei care sunt martori să li se impună de către autoritățile competente din Muntenegru, cu respectarea deplină a dispozițiilor articolului 7 alineatul (3) și articolului 7 alineatul (4), obligația de a prezenta probe prin intermediul unei declarații și în conformitate cu dispozițiile procedurale din Muntenegru.
6. În cazul daunelor cauzate de un membru al echipei în exercitarea funcțiilor sale oficiale în decursul acțiunilor desfășurate în conformitate cu planul operativ, Muntenegru răspunde pentru daunele respective.

În caz de daune cauzate de o neglijență gravă sau o abatere săvârșită cu intenție ori în cazul în care fapta respectivă nu a fost săvârșită în exercitarea funcțiilor oficiale de către un membru al echipei dintr-un stat membru participant, Muntenegru poate solicita, prin intermediul directorului executiv al agenției, plata unei despăgubiri de către respectivul stat membru participant.

În caz de daune cauzate de o neglijență gravă sau o abatere săvârșită cu intenție ori în cazul în care fapta respectivă nu a fost săvârșită în exercitarea funcțiilor oficiale de către un membru al echipei care face parte din personalul agenției, Muntenegru poate solicita plata unei despăgubiri de către agenție.

În cazul daunelor cauzate în Muntenegru ca urmare a unui caz de forță majoră, nici Muntenegru, nici statul membru participant și nici agenția nu sunt răspunzătoare.

7. Nicio măsură de executare nu poate fi luată în privința membrilor echipei, cu excepția cazului în care împotriva lor este inițiată o procedură civilă ce nu are legătură cu funcțiile oficiale ale acestora în decursul acțiunilor desfășurate în conformitate cu planul operativ.

Bunurile aflate în proprietatea membrilor echipei, care au fost atestate de către directorul executiv al agenției ca fiind necesare pentru exercitarea funcțiilor lor

oficiale, nu pot face obiectul sechestrului ca urmare a unei hotărâri, decizii sau ordonanțe judecătorești. În cadrul procedurilor civile, membrii echipei nu fac obiectul niciunei restrângeri a libertății personale sau al altor măsuri de constrângere.

8. Imunitatea membrilor echipei față de jurisdicția Muntenegrului nu le conferă acestora imunitate față de jurisdicția statului membru de origine.
9. În ceea ce privește prestarea de servicii pentru agenție, membrii echipei sunt scutiți de dispozițiile în materie de securitate socială care sunt în vigoare în Muntenegru.
10. Membrii echipei sunt scutiți de orice formă de impozitare în Muntenegru în ceea ce privește remunerația și alte drepturi bănești care le sunt plătite de către agenție sau de către statele lor membre, precum și în ceea ce privește veniturile încasate în afara Muntenegrului.
11. În conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative pe care le poate adopta, Muntenegru permite intrarea articolelor destinate uzului personal al membrilor echipei și acordă scutire de toate taxele vamale, impozitele și taxele conexe, altele decât cheltuielile de depozitare, de transport și pentru servicii similare, cu privire la articolele respective. Muntenegru permite, de asemenea, exportul acestui tip de articole.
12. Bagajele personale ale membrilor echipei pot fi inspectate numai în cazurile în care există suspiciuni justificate că acestea conțin articole care nu sunt destinate uzului personal al membrilor echipei sau al căror import sau export este interzis prin lege sau care sunt supuse reglementărilor în materie de carantină din Muntenegru. Inspectarea bagajelor personale se efectuează numai în prezența membrului (membrilor) echipei în cauză sau a unui reprezentant autorizat al agenției.

Articolul 8

Documentul de acreditare

1. În cooperare cu Muntenegru, agenția emite pentru fiecare membru al echipei un document în limba muntenească și în limba (limbile) oficială (oficiale) a(le) instituțiilor Uniunii Europene, în scopul legitimării membrilor echipei în fața

autorităților naționale ale Muntenegrului și al atestării dreptului titularului acestui document de a îndeplini sarcinile și de a exercita competențele prevăzute la articolul 5 din prezentul acord și în planul operativ. Documentul include următoarele informații privind membrul echipei: numele și cetățenia; gradul sau denumirea postului; o fotografie recentă în format digital și sarcinile pe care este autorizat să le execute în timpul desfășurării operațiunilor.

2. Documentul de acreditare, însoțit de un document de călătorie valabil, oferă membrului echipei drept de intrare în Muntenegru, fără a mai fi necesară o viză sau o autorizație prealabilă.
3. Documentul de acreditare se înapoiază agenției la încheierea acțiunii.

Articolul 9

Drepturile fundamentale

1. Membrii echipei au obligația ca, în îndeplinirea sarcinilor și în exercitarea competențelor lor, să respecte pe deplin drepturile și libertățile fundamentale, inclusiv în ceea ce privește accesul la procedurile de azil, demnitatea umană, interzicerea torturii și a tratamentelor inumane sau degradante, dreptul la libertate, principiul nereturnării și interzicerea expulzărilor colective, drepturile copilului și dreptul la respectarea vieții private și de familie. În executarea sarcinilor și în exercitarea competențelor lor, membrii echipei nu fac nicio discriminare arbitrară bazată pe vreun criteriu, inclusiv pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă, orientare sexuală sau identitate de gen. Orice măsură luată în îndeplinirea sarcinilor și în exercitarea competențelor lor care aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale este proporțională cu obiectivele urmărite de respectiva măsură și respectă esența acestor drepturi și libertăți fundamentale.
2. Fiecare parte instituie un mecanism de tratare a plângerilor aplicabil în cazul unor presupuse încălcări ale drepturilor fundamentale comise de personalul său în exercitarea funcțiilor sale oficiale în cursul unei operațiuni comune, al unei intervenții rapide la frontieră sau al operațiunilor de returnare efectuate în temeiul prezentului acord.

Articolul 10

Prelucrarea datelor cu caracter personal

1. Prelucrarea datelor cu caracter personal de către membrii echipei are loc numai atunci când acest lucru este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor și în exercitarea competențelor lor în vederea punerii în aplicare a prezentului acord de către Muntenegru, agenție sau statele membre participante.
2. Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Muntenegru face obiectul legislației sale naționale.
3. Prelucrarea datelor cu caracter personal de către agenție și de către statul (statele) membru (membre) participant(e), inclusiv în cazul transferului de date cu caracter personal către Muntenegru, face obiectul Regulamentului (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date, al Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și al Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală, precum și al măsurilor adoptate de agenție pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001, astfel cum se prevede la articolul 45 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/1624.
4. În cazul în care prelucrarea implică transferul de date cu caracter personal, statele membre și agenția indică, în termeni generali sau specifici, la momentul transferării datelor cu caracter personal către Muntenegru, eventualele restricții privind accesul la acestea sau utilizarea acestora, inclusiv în ceea ce privește transferul, ștergerea sau distrugerea. Dacă necesitatea unor astfel de restricții apare după transferul datelor cu caracter personal, statele membre și agenția informează Muntenegru în mod corespunzător.
5. Datele cu caracter personal colectate în scopuri administrative în cursul acțiunii pot fi prelucrate de Muntenegru, de agenție și de statele membre participante în conformitate cu legislația aplicabilă în materie de protecție a datelor.

6. La sfârșitul fiecărei acțiuni, agenția, Muntenegru și statele membre participante întocmesc un raport comun privind aplicarea alineatelor (1)-(5) din prezentul articol. Acest raport se transmite ofițerului pentru drepturile fundamentale și responsabilului cu protecția datelor din cadrul agenției. Aceștia raportează directorului executiv al agenției.

Articolul 11

Litigii și interpretare

1. Toate chestiunile care survin în legătură cu aplicarea prezentului acord sunt examinate în comun de autoritățile competente ale Muntenegrului și de reprezentanții agenției, care consultă statul membru sau statele membre care se învecinează cu Muntenegru.
2. În lipsa unei soluționări prealabile, litigiile privind interpretarea sau aplicarea prezentului acord se soluționează exclusiv prin negociere între Muntenegru și Comisia Europeană, care consultă orice stat membru învecinat cu această țară terță.

Articolul 12

Intrarea în vigoare, durata, suspendarea și denunțarea acordului

1. Prezentul acord se aprobă de către părți în conformitate cu propriile proceduri juridice interne.
2. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni următoare datei la care părțile și-au notificat reciproc, pe căi diplomatice, încheierea procedurilor juridice interne menționate la alineatul (1).
3. Prezentul acord este valabil pe o perioadă nelimitată.
4. Acordul poate fi denunțat sau suspendat prin acordul scris al părților sau în mod unilateral de către una dintre părți. În acest din urmă caz, partea care dorește să denunțe sau să suspende acordul îi notifică în scris, pe căi diplomatice, celeilalte părți intenția sa. Denunțarea produce efecte în prima zi a celei de a doua luni următoare celei în care a fost efectuată notificarea.

4. În ceea ce privește Muntenegru, notificările efectuate în conformitate cu prezentul articol se trimit Ministerului de Interne și în ceea ce privește Uniunea Europeană Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene.

Încheiat la la data de

în dublu exemplar în limba muntenească și în limba (limbile) oficială (oficiale) a (ale) Uniunii Europene, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.

În cazul unor divergențe între versiuni lingvistice autentice, prevalează versiunea în limba engleză.

Semnături:

**DECLARAȚIE COMUNĂ CU PRIVIRE LA ISLANDA, NORVEGIA, ELVEȚIA ȘI
LIECHTENSTEIN**

Părțile contractante iau cunoștință de relațiile strânse existente între Uniunea Europeană și Norvegia, Islanda, Elveția și Liechtenstein, în special în temeiul acordurilor din 18 mai 1999 și 26 octombrie 2004 privind asocierea acestor țări la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen.

În aceste circumstanțe, este de dorit ca autoritățile Norvegiei, Islandei, Elveției și Liechtensteinului, pe de o parte, și cele ale Muntenegrului, pe de altă parte, să încheie, fără întârziere, acorduri bilaterale privind acțiunile desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în Muntenegru, în condiții similare cu cele prevăzute în prezentul acord.

DECLARAȚIE COMUNĂ

Ambele părți sunt de acord că obligația de a nu lua nicio măsură susceptibilă să pună în pericol posibila urmărire penală ulterioară a membrului echipei de către autoritățile competente ale statului gazdă include obligația de a nu facilita în mod activ întoarcerea membrului vizat al echipei din locul de operare al Agenției Europene pentru Poliția de

Frontieră și Garda de Coastă situat în Muntenegru în statul său de origine, până la obținerea atestării oferite de directorul executiv al agenției.